

Anette Majoros

Porten till
Kalidalen

Till Tuva-Li, Nisse och Kasper

Titel: Porten till Kalidalen

Författare: © Anette Majoros

Illustratör: © Daniel Jacobsson

Tryckort: Print in Baltic, JSG, Litauen 2025

ISBN: 978-91-89816-93-0

Förlag: ditt bokförlag Sverige AB

Kapitel 1

Vi får en farfar

Nu ska jag berätta en märklig historia för dig. Du kommer kanske inte att tro mig, men den är alldeles sann. Först ska jag berätta vem jag är. Jag heter Felicia men alla kallar mig för Flisan. Min berättelse börjar för ett par år sedan, då var jag bara tio år.

Det var en vanlig kväll. En pappa-vecka, alltså en sådan vecka när jag bodde hos pappa och inte hos mamma. Vi hade just ätit middag och satt kvar vid matbordet och småpratade. Då ringde pappas telefon. Han svarade och lyssnade tyst en stund sedan såg han plötsligt annorlunda ut. Läpparna blev spända och rösten förändrades på något sätt. Den blev liksom tyst och mörk. Han lämnade köket och gick till sovrummet och pratade.

Efter en stund kom pappa tillbaka till köket. Han var röd i ansiktet och såg arg ut.

– Vem var det? frågade Nina.

– Det var min pappa. Hur har han mage att ringa nu, efter alla dessa år?

– Vadå din pappa, frågade jag, menar du vår farfar, alltså?

Det pirrade till i hela min kropp.

– Vadå mage, frågade Charlie, har vår riktiga farfar en stor mage?

Charlie är min lillasyster, hon är två år yngre än jag, så hon var bara åtta år när hon sa det där om farfars mage. Nina, som är min pappas fru och Charlies mamma, såg ut som om hon skulle börja skratta.

– Det är bara något man säger, när någon har gjort något dumt, sa hon.

– Vad ville farfar då? frågade Charlie. Vad konstigt det känns att säga farfar förresten, fortsatte hon.

– Han vill att vi ska träffas, sa pappa. Han sa att han var ledsen för att han inte fanns hos mig när jag var barn, men att han nu ville försöka finnas för sina barnbarn.

– Oj, sa Nina.

– Vad sa du då? frågade Charlie.

– Att han kunde glömma det, fast jag sa det på ett väldigt fult och otrevligt sätt, svarade pappa.

– Sa du fack jo, undrade Charlie.

– Charlie, så säger man inte, sa Nina strängt, det är engelska och det är riktigt fult att säga så.

Fast hon lät sträng på rösten, såg hon ut som om hon ville skratta igen.

– Men jag sa det ju egentligen inte, jag bara frågade om pappa sa det, sa Charlie och såg sådär busig ut som bara hon kan göra.

Vår farmor dog när vi var små. Vi kommer inte ens ihåg att vi har träffat henne. Och vår farfar hade vi aldrig träffat den där dagen när han ringde till pappa.

För länge sedan, kanske när jag var åtta år och

Charlie sex, berättade pappa för oss att vår farfar plötsligt en dag bara försvann från honom och farmor. Pappa var bara en liten pojke då och farfar tog med sig familjens katt, som hette Trollan. Pappa brukade säga att han saknade katten mer än sin pappa, men det tror inte jag på.

Jag och min syster har såklart alltid undrat och pratat om vår farfar. Oftast när inte pappa har hört det. Vi har alltid tyckt att det var så konstigt att vi inte fick träffa honom. Men nu kanske vi äntligen skulle få göra det.

Den natten hade både jag och min syster svårt att sova. Vår farfar ville äntligen träffa oss. Men då ville inte pappa. Charlie och jag låg och pratade länge. Vi bestämde oss för att tillsammans försöka övertala pappa morgonen därpå.

Det var en lördagmorgon och vi var alla lediga. Det var bra för då fanns det tid att prata. Vi åt frukost i lugn och ro, när jag till slut inte kunde hålla mig längre.

– Jag har bestämt mig, sa jag. Jag vill träffa min farfar. Jag måste få träffa honom!

– Jag också, sa Charlie. Jag har bestämt mig alldeles bestämt.

– Nej, sa pappa surt. Vi har klarat oss så bra utan honom i alla år. Det finns ingen anledning att träffa honom nu. Bara för att han har blivit gammal och fått dåligt samvete. Det kan han förresten gott ha.

Pappa liksom smällde skeden i gröttallriken när han åt och han åt mycket fortare än han brukade.

– Vad är dåligt samvete? frågade Charlie.

– När man är ledsen för något man har gjort och ångrar sig, svarade jag.

– Ja just det, farfar kanske ångrar sig, ropade Charlie. Han kanske vill säga förlåt. Och du kan faktiskt inte bestämma det här själv, pappa. Vi måste också få vara med och bestämma om vi ska få träffa honom. Det är faktiskt vår farfar.

– Ja precis, sa jag.

– Johan, barnen har rätt, sa Nina. Det här kan inte bara vara ditt eget beslut. Vill du absolut inte träffa honom, kan jag åka med barnen till deras farfar.

Och först bestämde vi så. Att vi skulle åka med Nina. Sedan ångrade sig pappa flera gånger. Jag tror att han var jätterädd för att träffa farfar efter alla dessa år.

Någon vecka senare var vi ändå på väg i bilen alla fyra. Det var ganska långt att åka och eftersom pappa absolut inte ville sova över hos farfar, startade vi hemifrån väldigt tidigt på morgonen. Jag var glad men ganska pirrig.

– Jag undrar vad farfar är för en, sa Charlie när vi kört en stund.

– Han är någon slags konstnär, svarade pappa. Han gör saker i trä. Mest stora dockor, tror jag.

– Hur vet du det? frågade jag.

– Det har jag läst i tidningen.

Charlie och jag såg på varandra. Charlie blev lite röd om kinderna och jag kände hur mitt hjärta bultade. Jag började andas fortare och Charlie snyftade.

– Men hur är det fatt? sa Nina. Johan, stanna bilen ett tag.

Pappa körde in till vägrenen och Nina vände sig mot oss. Vi höll båda två på att koka över. Utan att vi talat med varandra hade vi reagerat likadant.

– Är det verkligen sant, grät Charlie medan tårarna rann nerför hennes kinder, att du har vetat hela tiden var han har funnits men inte berättat det för oss?

Jag sa ingenting. Jag knöt händerna och knep ihop munnen, så att inte jag också skulle börja gråta.

Pappa gick ur bilen och slängde igen bildörren hårt. Han gick fram och tillbaka längs vägrenen och var blek i ansiktet. Nina sträckte sig bakåt över ryggstödet och smekte mig och Charlie över våra kinder.

– Det kan vara svårt för er att förstå, men pappa är ledsen. Han kan inte förlåta farfar för att han försvann och aldrig hörde av sig. Att vi nu faktiskt ska åka och träffa honom är ett stort steg för pappa och han gör det för er skull. Pappa kom tillbaka in i bilen. Han såg på oss med sorgsna ögon.

– Jag förstår att ni tycker att det var dumt av mig att inte berätta om farfar, sa han. Ja, jag har vetat var han bor och vem han är, men jag har inte velat ta kontakt

med honom. Nu när han efter så många år tog kontakt själv, så åker jag ju dit med er. Ni får vara nöjda med det. En dag när ni blir äldre, kommer ni kanske förstå och förlåta mig.

Vi körde vidare i tystnad.

Vår farfar bodde på landet. På en gård en bit utanför en ganska stor stad. Han bodde i ett stort rött hus, som såg gammalt ut. Det var rörigt och stökigt på gårdsplanen. Där låg träplankor och stockar, hinkar och cyklar, en skottkärra och en gammal bil utan hjul. Ja, massor av saker. Det fanns flera mindre hus på gården som också såg ut att vara fulla av saker. En dörr stod öppen och där inne kunde vi se att det fanns en massa färgburkar och penslar.

– Det syns att farfar är konstnär, sa Charlie.

Då kom två personer ut från det stora huset.

Det måste vara farfar och hans fru. Min farfar, han fanns på riktigt!

Vi klev ur bilen.

– Välkomna, sa farfar.

Han var stor och ganska lång, men gick lite framåtböjd som gamla människor ofta gör. Han hade grått hår som stod åt alla håll och sorgsna men ändå lite busiga ögon.

– Tack, mumlade pappa inifrån bilen.

Han hade gått tillbaka till bilen och stuckit in huvudet i kupén där han fixade jättemycket med väskorna eller något. Det var som om han inte hade tid att titta fram och se på farfar.

– Tack, sa vi andra också och tog i hand med både farfar och hans fru.

Pappa tog inte i hand.

– Jag heter Alma, sa farfars fru. Kom med in nu så ska ni få lite i magen efter den långa resan.

Inne i huset var det gammaldags och mysigt. Vi satte oss vid ett stort bord i köket. Alma hade gjort våfflor med vispgräddde. Vi fick både hemlagad jordgubbssylt och hjortronsylt till. Det var spänd stämning runt bordet. Pappa åt koncentrerat utan att säga något. Alma och Nina pratade desto mer. Det var som om de hade bestämt sig för att det aldrig fick bli tyst i köket. De ville nog båda två göra vårt besök så trevligt som möjligt. Farfar var ganska tyst. Han pratade lite med mig och Charlie. Sådant där vuxenprat om hur det gick i skolan och vad vi gillade att göra på fritiden.

Plötsligt hördes en smäll och en fin, randig katt med lurvig päls kom inspringande genom en kattlucka i köket. Den jamade högt och sprang direkt fram till pappa och strök sig mot hans ben. Katten spann som en liten motor.

– Oj oj, sa farfar! Hon känner verkligen igen dig efter alla dessa år.

– Vadå, sa pappa. Vem då? Vad menar du?

– Känner du inte igen henne? Det är ju Trollan. Farfar log och blinkade mot pappa.

– Vadå Trollan, sa pappa. Det är ju inte möjligt. Hon skulle ju vara över 35 år, om hon levde.

– Just det, svarade farfar. En gammal och klok katta.

Pappa såg ner på katten och kliade henne bakom öronen.

– Hon är verkligen lik Trollan, mumlade han. Är det någon av hennes ungar?

– Nope, sa farfar. Detta är Trollan i egen hög person. Kanske en av världens äldsta katter. Vem vet? Men hon är fortfarande frisk och ganska rörlig. Sover förstås en hel del men är ute en stund varje dag.

– Det är inte möjligt, sa pappa igen.

Då tittade Trollan upp och såg pappa djupt i ögonen. Hon hade gula ögon som nästan blixtrade. Trollan slickade pappa på handen. Han såg alldeles blek och allvarlig ut, nästan lite ledsen. Sedan tittade Trollan på mig. Jag tyckte att hon såg farlig ut och blev lite rädd.

– Värst vad du är lik din pappa när han var liten, sa hon.

– Va? sa jag.

– Vadå va? svarade Charlie.

Jag såg på den vackra lurviga katten med de blixtrande gula ögonen. Hade jag inbillat mig? Jag vände mig om mot Charlie och jag såg nog ganska förvånad ut.

– Men vad är det, Flisan? frågade hon oroligt.

– Hörde du inte? viskade jag till Charlie.

– Vadå?

– Katten, den talade.

– Lägg av, viskade Charlie tillbaka.

– Men Charlie då, tror du att din storasyster ljugar?

Det var Trollan som pratade igen. Hennes röst var mjuk och smeksam men samtidigt lite sträng.

Charlie gapade av förvåning. Sedan tittade hon på de vuxna runt bordet, för att se om de hade hört något. Men ingen av dem reagerade.

– Men, hörde ni inte? sa Charlie rakt ut över bordet.

Det blev tyst. Alla såg på Charlie och väntade på att hon skulle fortsätta.

– Hörde ni inte att katten talade?

Kapitel 2

Min modiga lillasyster

När Charlie frågade om de andra hade hört katten tala, började de att skratta. Alla utom jag. Och faktiskt inte farfar heller. Han log och såg kärleksfullt, först på katten och sedan på mig och Charlie. Nu blev det som om spänningen mellan de vuxna i köket släppte lite.

– Tänk om man hade sådan fantasi, skrattade Alma. Så underbart att äntligen ha barn på besök i huset. Vad roligt att ni är här allihopa!

Charlie och jag såg på varandra. Trollan lämnade pappas smekande hand och gick mjukt och ljudlöst ut från köket. Jag kände att vi måste följa efter henne.

– Får vi gå ifrån bordet? frågade jag. Kan vi gå runt i huset och kolla lite?

– Men varsågod, mina kära barnbarn, ni får gå vart ni vill, sa farfar och såg nöjd ut. Pappa blängde lite surt på farfar men sedan såg han på oss och nickade. Det var fritt fram för oss att gå på upptäcktsfärd.

Vi sprang efter katten som hade satt sig i den stora hallen. Hon vände sig om och såg på oss, som för att vara säker på att vi följde efter. Hon gick upp för en stor och bred trappa till husets övervåning. Där uppe var det en mörk korridor med en massa stängda dörrar.

Charlie tryckte på en strömbrytare på väggen som gjorde att några lampor i taket tändes. Det blev inte

mycket ljusare, men vi kunde i alla fall se var vi gick. Vi såg Trollan längre fram i korridoren. Hon hade stannat framför en av de stängda dörrarna. Hon stod där och svängde otåligt på sin svans fram och tillbaka.

När vi kom fram till henne stirrade hon bestämt på mig med sina gula ögon. Det pirrade till i magen. Tänk om hon blev arg och hoppade på mig?

– Säg nåt då, sa jag. Vad vill du att vi ska göra? Ska vi öppna dörren?

Katten svarade inte. Svansen svepte fram och tillbaka. Hon fortsatte att se på mig. Till slut vände jag bort blicken.

– Öppna dörren Flisan, sa Charlie. Eller hur, kissen?

När Charlie sa kissen, fräste katten till och vände blicken mot Charlie. De gula ögonen blixtrade och hon såg väldigt klok och lite farlig ut.

– Mig skrämmer du inte, sa Charlie till katten.

– Inte mig heller, ljög jag. För jag ville inte verka fegare än min lillasyster.

Charlie är alltid modigare än jag. Nu gick hon fram till dörren och kände på handtaget. Trollan svepte med svansen mot hennes ben, som om hon ville uppmuntra henne.

Charlie tryckte ner dörrhandtaget, det var lite trögt. Hon fick trycka på med hela kroppen för att få upp dörren och det gnisslade i gångjärnen. Det var lite spöklikt och jag funderade på att gå tillbaka ner till de vuxna.

Men jag kunde inte låta bli att kika in bakom den öppna dörren. Genast glömde jag bort att vara rädd och nyfikenheten tog över. Det var ett fantastiskt rum! Fullt av träfigurer i alla möjliga storlekar. Från små figurer, lagom att hålla i handen till stora som vuxna personer. De flesta föreställde djur eller människor men några såg ut som troll eller väsen hämtade ur en saga. Alla hade färgglada kläder på sig, utom djuren som hade päls. Allt var i trä och målat i vackra färger. Det var som en hel liten värld av skulpturer.

– Wow, tror du att vår farfar har gjort alla de här gubbarna? frågade Charlie.

– Vadå, gubbar, sa jag. Det här är fantastiska skulpturer. Hur häftigt som helst!

– Vad är skulpturer? undrade Charlie.

– Såna här, sa jag och svepte med handen i luften ut över hela rummet. Det är konst. Vissa konstnärer målar tavlor och andra gör skulpturer. Vår farfar måste vara världens bästa konstnär!

Vi gick runt i rummet en stund. Tittade och kände försiktigt på flera av figurerna. Plötsligt upptäckte vi att Trollan hade lagt sig på en hylla ganska högt upp. Hon såg ner på oss samtidigt som hon tvättade sina framtassar med sin lilla rosa tunga. Charlie ställde sig nedanför hyllan, hon satte händerna i sidorna och såg bestämt upp på katten.

– Men, kan du prata eller inte? frågade hon.

Katten var alldeles tyst. Hon fortsatte att tvätta sina tassor och tittade på Charlie. Hon spann lite.

Plötsligt hördes steg i trappan och röster som pratade utanför dörren. Trollan jamade. Dörrhandtaget trycktes ner och dörren öppnades med ett gnissel. Precis innan Nina och Alma tittade in, hörde vi Trollan säga:

– Hej då flickor, skynda er att komma tillbaka. Det är bråttom!

– Är det här ni håller hus? Vi ska åka hem nu, sa Nina. Men oj, vilka fantastiska skulpturer! Har farfar gjort alla dem?

– Jajamänsan, sa Alma. Vad säger ni, barn? Inget dåligt dockskåp, va? Ett helt dockrum, skulle man kunna säga.

– Ja, sa jag och Charlie nästan samtidigt.

Sedan bad vi om att få stanna och titta en stund till.

– Nej, nu måste vi åka hem. Pappa sitter redan i bilen och väntar, sa Nina. Ni kanske kan komma tillbaka en annan gång.

– Det är klart ni ska, sa Alma. Ni ska komma tillbaka snart och ni ska komma ofta. Farfar och jag vill så gärna ha er här.

Trollan stannade kvar i skulpturrummet när vi andra gick ner till farfar som väntade i hallen. Han såg lite ledsen ut.

– Hej då, mina kära barnbarn! Jag hoppas att ni kommer tillbaka till oss snart igen.

Farfar och Alma gick med ut på gårdsplanen och vinkade. Sedan började vi en lång och tråkig resa hemåt.

Pappa var mest tyst och sur. Vi ville berätta för honom om det fantastiska rummet och om katten som talade, men kände att det inte var någon idé. Inte nu när han var på så dåligt humör. Jag och Charlie satt och viskade lite i baksätet men mest var vi också tysta och förundrade över vad vi varit med om.

